

**სამტრედიის რაიონული სასამართლო
გ ა ნ ა ჩ ე ნ ი
საქართველოს სახელით**

13 აგვისტო, 2019 წელი

ქ.სამტრედია

**სამტრედიის რაიონული სასამართლოს
მოსამართლე - დავით სვანაძე
სხდომის მდივანი - ინგა თოხაძე**

ბრალდების მხარე:

პროკურორი - და-----ა

დაცვის მხარე:

ბრალდებული თა-----ე დაბადებული 19-----ს
პ/N 5-----, მცხოვრები: ქ. ს-----

ადვოკატი- ნა-----

კვალიფიკაცია: საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 126¹-
ე მუხლის პირველი ნაწილით

სხდომის სახე - ღია

აღწერილობით-სამოტივაციო ნაწილი:

ბრალდების არსი:

ბრალდების შესახებ დადგენილების მიხედვით, თა-----მ
ჩაიდინა ოჯახის ერთი წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის მიმართ
ძალადობა , რამაც გამოიწვია ფიზიკური ტკივილი და რასაც არ
მოჰყოლია საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 117-ე, 118-ე
ან 120-ე მუხლით გათვალისწინებული შედეგი.

ბრალდების შესახებ დადგენილების მიხედვით, აღნიშნული გამოიხატა შემდეგში:

თა-----მ 2019 წლის 22 მარტს, დაახლოებით 19 საათზე, ქ. ს-----
----- მდებარე თავის საცხოვრებელ სახლში, მთვრალმა, დაბადების დღეზე წასვლის გამო, ჯერ სიტყვიერი შეურაცხყოფა მიაყენა დედას-კლ-----ს, შემდეგ კი თავის არეში ორჯერ დაარტყა ხელი. აღნიშნულის შედეგად დაზარალებულმა განიცადა ფიზიკური ტკივილი.

სასამართლომ დაადგინა:

ბრალდების მხარის მიერ ვერ იქნა წარმოდგენილი უტყუარ მტკიცებულებათა ერთობლიობა, რომელიც გონივრულ ეჭვს მიღმა დაადასტურებდა თა-----ს ბრალეულობას საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში.

ქმედების სამართლებრივი აღწერა და სამართლებრივი შეფასება:

საქმის სასამართლო განხილვის დროს ბრალდებულმა თა-----მ წარდგენილ ბრალდებაში თავი არ სცნო დამნაშავედ.

საქმის სასამართლო განხილვის დროს ბრალდებულ თა-----ს ახლო ნათესავმა, კერძოდ, დედამ - დაზარალებულმა კლ-----მა ისარგებლა მისთვის საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კანონით მინიჭებული უფლებით და არ მისცა ჩვენება მისი ახლო ნათესავის, ბრალდებულ თა-----ს წინააღმდეგ.

სასამართლო სხდომაზე მოწმე გი-----მა განმარტა, რომ იგი მუშაობს შსს ს-----

-----ე. 2019 წლის 22 მარტს, სამტრედიის რაიონულ სამმართველოში მიღებული იქნა შეტყობინება, რომლის მიხედვითაც მოქალაქე დო----, იგივე კლ-----ი განმარტავდა, რომ შვილი თა----- ახორციელებდა მის მიმართ ძალადობას. იგი ექსპერტთან ერთად გამოცხადდა შემთხვევის ადგილზე, რა დროსაც კლ-----მა განუცხადა, რომ 22 მარტს მიდიოდა დაბადების დღეზე, ამით განაწყენებულმა მისმა შვილმა, თა-----მ კი მას დაუმტვრია საჩუქრად ნაყიდი ჭიქების ნაკრები, დაბადების დღიდან დაბრუნებულს, შვილი კვლავ დახვდა აგრესიული და მიაყენა

ფიზიკური შეურაცხყოფა. შემთხვევის ადგილის დათვალიერებისას მან მიუთითა საძინებელ ოთახში ადგილი სადაც მას მისმა შვილმა მიაყენა ფიზიკური შეურაცხყოფა და ასევე დაუმტვრია ჭიქების ნაკრები.

სასამართლო სხდომაზე მოწმე გი-----მ განმარტა, რომ იგი არის ექსპერტი, ჯგუფის უფროსი. მას მოცემულ საქმეზე 2019 წლის 22 მარტს დეტექტივ-გამომძიებელთან ერთად მონაწილეობა აქვს მიღებული შემთხვევის ადგილის დათვალიერებაში, რა დროსაც რაიმე ნივთი ან საგანი ამოღებული არ ყოფილა. დათვალიერებას ასევე ესწრებოდა კლ-----იც, რომელმაც მიუთითა ის ადგილები, სადაც მისმა შვილმა მის მიმართ განახორციელა ძალადობა.

პრეიუდიციული მნიშვნელობის მქონე, მოწმე გი-----ას გამოკითხვის ოქმით დადგენილია, რომ ცხოვრობს ქ. სამტრედიაში, რ-----ში, ჰყავს დედა კლ-----ი, რომელიც ცხოვრობს ლა-----ში, მის ძმასთან თა-----სთან ერთად. თა----- დაბადებიდან აქვს ფსიქიკური პრობლემები და აღრიცხვაზე იმყოფება ფსიქიატრიულ დისპანსერში. ფსიქიკური პრობლემების გამო იგი პერიოდულად მკურნალობის კურსს გადიოდა ხონის ფსიქიატრიულ საავადმყოფოში, იგი იმავდროულად არის ალკოჰოლური სასმელის მომხმარებელიც, როგორც ფხიზელი ასევე მთვრალი გამოხატავს აგრესიას დედის კლ-----ის მიმართ. 2019 წლის 22 მარტს იგი მისული იყო დედასთან სტუმრად, დაახლოებით იქნებოდა 19 საათი, როდესაც გაიგონა დედამისის კივილი, რა დროსაც შევიდა ბინაში და დაინახა საძინებელ ოთახში მყოფი დედა, კლ-----ი და მისი ძმა თა-----, რომელიც ლანძღავდა და აგინებდა მას, თან მისკენ იწეოდა, მაგრამ მან დედასთან მიახლოების საშუალება არ მისცა. დედამ მას უამბო, რომ თა-----ა მას დაუმსხვრია მის მიერ დაბადების დღის საჩუქრად წასაღები ჭიქების ნაკრები, შემდეგ ორჯერ დაურტყამს ხელი თავის არეში. იგი შეეცადა თა-----ის დამშვიდებას, რომელიც იყო ძალიან აგრესიული და არ წყნარდებოდა, ამასთან, დედას ემუქრებოდა ცემით და მოკვლით.

პრეიუდიციული მნიშვნელობის მქონე, სასამართლო- ფსიქიატრიულ-ფსიქოლოგიური ექსპერტიზის 2019 წლის 17 ივნისის N----- 19 დასკვნის მიხედვით, თა-----ს აღენიშნება არაფსიქოზური დონის ფსიქიკური აშლილობა, (კოდი F07.0 დაავადებათა საერთაშორისო კლასიფიკაციის მე-10 გადასინჯვის მიხედვით), არამკვეთრად

გამონატული ცვლილებით ფსიქიკის მხრივ. მართლსაწინააღმდეგო ქმედების ჩადენის დროს მას აღენიშნებოდა არაფსიქოზური დონის ფსიქიკური აშლილობა-ორგანული პიროვნული აშლილობა, არამკვეთრად გამონატული ცვლილებით ფსიქიკის მხრივ და მას არ შეეძლო სრულად გაეცნობიერებინა თავისი ქმედების ფაქტობრივი ხასიათი და მართლსაწინააღმდეგობა და ეხელმძღვანელა მისთვის (შეზღუდული შერაცხადობა). თავისი ფსიქიკური მდგომარეობით მას შეუძლია ანგარიში გაუწიოს თავს და უხელმძღვანელოს მას, მისცეს სწორი ჩვენება და მონაწილეობა მიიღოს საგამოძიებო და სასამართლო მოქმედებაში. ის იმგვარი, ფსიქიკური ავადმყოფობით, რომელიც ხელს უშლის სასჯელის მოხდას, დაავადებული არ არის. ის თავისი ფსიქიკური მდგომარეობით იძულებით მკურნალობას, ან არანებაყოფლობით სტაციონალურ ფსიქიატრიულ დახმარებას არ საჭიროებს. მას აქვს ფსიქიკური ნაკლი, რომელიც ხელს უშლის მის მიერ საკუთარი თავის დაცვის განხორციელებას. თავისი ფსიქიკური მდგომარეობით ის შეიძლება წარდგეს მართლმსაჯულების წინაშე და პასუხი აგოს ბრალად შერაცხული ქმედებისათვის.

სასამართლომ განიხილა რა წარმოდგენილი სისხლის სამართლის საქმის მასალები, მოისმინა მოწმეთა ჩვენებები, გააანალიზა საქმეზე შეკრებილ და სასამართლო სხდომაზე მხარეთა მონაწილეობით გამოკვლეულ სხვა მტკიცებულებებთან ერთობლიობაში, მიიჩნია, რომ სასამართლო სხდომაზე დადასტურება ვერ ჰპოვა გამოძიებით დადგენილად მიჩნეულმა გარემოებამ იმის შესახებ, რომ ბრალდებულმა თა-----მ ჩაიდინა ოჯახის ერთი წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის მიმართ ძალადობა, რამაც გამოიწვია ფიზიკური ტკივილი და რასაც არ მოჰყოლია საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 117-ე, 118-ე ან 120-ე მუხლით გათვალისწინებული შედეგი.

სასამართლო იზიარებს ბრალდებულ თა-----ს პოზიციას მისი უდანაშაულობის თაობაზე.

საქართველოს კონსტიტუციის მე-40 მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად, გამამტყუნებელი განაჩენი უნდა ემყარებოდეს მხოლოდ უტყუარ მტკიცებულებებს. ყოველგვარი ეჭვი, რომელიც ვერ დადასტურდება კანონით დადგენილი წესით, უნდა გადაწყდეს ბრალდებულის სასარგებლოდ. ეს კონსტიტუციური სტანდარტი *a priori* ავალდებულებს დანაშაულებრივი ფაქტების დამდგენ სასამართლოს, რომ სამართლიანად გადაჭრას მტკიცებულებებს შორის არსებული წინააღმდეგობები, სათანადოდ აწონოს ისინი და ამ პროცესში წარმოშობილი ყოველგვარი გონივრული ეჭვი გადაწყვიტოს

ბრალდებულის უდანაშაულობისა და მისი თავისუფლების სასარგებლოდ.

საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის მე-3 მუხლის 24-ე ნაწილის შესაბამისად, მოწმის ჩვენება არის მოწმის მიერ სასამართლოში მიცემული ინფორმაცია სისხლის სამართლის საქმის გარემოებათა შესახებ.

საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 47-ე მუხლის თანახმად, სასამართლოში ჩვენების მიცემისას მოწმის სტატუსით სარგებლობს, მისი უფლებები ენიჭება და მისი მოვალეობები ეკისრება დაზარალებულს. 49-ე მუხლის პირველი ნაწილის "დ" ქვეპუნქტის შესაბამისად კი, მოწმეს უფლება აქვს არ მისცეს ჩვენება, რომელიც დანაშაულის ჩადენაში ამხელს მას ან მის ახლო ნათესავს;

სასამართლო სხდომაზე საქმის განხილვისას ბრალდებულის დედამ დაზარალებულმა - კლ-----მა ისარგებლა მისთვის საპროცესო კოდექსით მინიჭებული უფლებით და არ მისცა ჩვენება მისი ახლო ნათესავის, ბრალდებულ თა-----ს წინააღმდეგ.

სასამართლო განმარტავს, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსით მოწმისათვის მინიჭებული უფლება - არ მისცეს ჩვენება, რომელიც დანაშაულის ჩადენაში ამხელს მას ან მის ახლო ნათესავს, გამომდინარეობს საქართველოს კონსტიტუციიდან, რომლის მე-40 მუხლის მე-2 პუნქტი ადგენს დუმილის და საკუთარი თავის თვითინკრიმინაციაზე უარის უფლებას (nemo tenetur). საქართველოს კონსტიტუცია განაწესებს ამ უფლებას ახლობელთა მიმართ და 42-ე მუხლის მე-8 პუნქტით აცხადებს- "არავინ არ არის ვალდებული ამტკიცოს თავისი უდანაშაულობა. ბრალდების მტკიცების მოვალეობა ეკისრება ბრალმძებელს".

მითითებული უფლება სასამართლო დაცვის სამართლიანი სასამართლო განხილვის მნიშვნელოვანი ელემენტია. კონსტიტუციის 42-ე მუხლის მე-8 პუნქტით გარანტირებული უფლების დარღვევით, ბრალდებულის ნების საწინააღმდეგოდ მოპოვებული მტკიცებულება დაუშვებელია და წარმოადგენს იურიდიული ძალის არმქონეს. შესაბამისად, ასევე დაუშვებელია მათი პოზიციის - დანაშაულში მამხილებელი ჩვენების მიცემაზე უარის - ბრალდებულის საწინააღმდეგოდ გამოყენება. შესაბამისად, სასამართლო მოწმის (დაზარალებულის) მიერ გამოძიებისას მიწოდებულ ინფორმაციას მტკიცებულებად ვერ გამოიყენებს.

საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის მე-13 მუხლის თანახმად, გამამტყუნებელი განაჩენი უნდა ეფუძნებოდეს მხოლოდ ერთმანეთთან შეთანხმებულ, აშკარა და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობას, რომელიც გონივრულ ეჭვს მიღმა ადასტურებს პირის ბრალეულობას.

საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 82-ე მუხლის თანახმად, გამამტყუნებელი განაჩენით პირის დამნაშავედ ცნობისათვის საჭიროა გონივრულ ეჭვს მიღმა არსებულ შეთანხმებულ მტკიცებულებათა ერთობლიობა. მტკიცებულება უნდა შეფასდეს სისხლის სამართლის საქმესთან მისი რელევანტურობის, დასაშვებობის და უტყუარობის თვალსაზრისით. საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის მე-5 მუხლის თანახმად, მტკიცებულების შეფასების დროს წარმოშობილი ეჭვი, რომელიც არ დადასტურდება კანონით დადგენილი წესით, უნდა გადაწყდეს ბრალდებულის სასარგებლოდ. ამასთან საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 259-ე მუხლის შესაბამისად, განაჩენში ჩამოყალიბებული ყველა დასკვნა დასაბუთებული უნდა იყოს.

საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 22 იანვრის N1/1/548 გადაწყვეტილებით, ირიბი ჩვენება არაკონსტიტუციურად იქნა ცნობილი. კერძოდ, საკონსტიტუციო სასამართლომ განმარტა, რომ ირიბი ჩვენება შეიძლება დასაშვები იყოს მხოლოდ გამონაკლის შემთხვევებში კანონით გათვალისწინებული მკაფიო წესისა და სათანადო კონსტიტუციური გარანტიების უზრუნველყოფის პირობებში და არა მოქმედი სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსით განსაზღვრული ზოგადი წესით.

სასამართლო განმარტავს, რომ გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტი მინიმუმ ორი პირდაპირი მტკიცებულების არსებობას გულისხმობს (დანაშაულის შემადგენლობის ყველა ნიშანზე ცალ-ცალკე), რომელიც ნეიტრალურ და გონივრულად მოაზროვნე პირს დაარწმუნებს ბრალდებულის მიერ ბრალად შერაცხული ქმედების ჩადენაში. მოცემულ შემთხვევაში, თა-----ს ბრალდების დამადასტურებელ მტკიცებულებად წარმოდგენილია დაზარალებულ კლ-----ის ჩვენება, ამ უკანასკნელმა კი არ მისცა ჩვენება ბრალდებულ თა-----ს წინააღმდეგ. აღნიშნული მტკიცებულების გარდა, საქმეში არ

მოიპოვება სასამართლოსთვის წარდგენილი და სხდომაზე მხარეთა მონაწილეობით გამოკვლეული სხვა პირდაპირი მტკიცებულება, მით უფრო, როდესაც თავად თა----- უარყოფს ბრალად წარდგენილი ქმედების ჩადენას.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სასამართლო მიიჩნევს, რომ არ არსებობს მხარეთა მიერ წარდგენილი, ერთმანეთთან შეთანხმებული, ეჭვის გამომრიცხავი ისეთი მტკიცებულებათა ერთობლიობა, რომელიც სასამართლოს მისცემდა საშუალებას, რათა გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით დაედგინა, რომ სწორედ თა-----
-----მ ჩაიდინა ოჯახის ერთი წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის მიმართ ძალადობა, რამაც გამოიწვია ფიზიკური ტკივილი და რასაც არ მოჰყოლია საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 117-ე, 118-ე ან 120-ე მუხლით გათვალისწინებული შედეგი. უფრო მეტიც, მხარეთა მიერ შეჯიბრებითობის პრინციპიდან გამომდინარე, სასამართლოსათვის წარდგენილი და სხდომაზე მხარეთა მონაწილეობით გამოკვლეული მტკიცებულებებით, თა-----ს მიმართ წარდგენილი ზემოხსენებული ბრალდება მხოლოდ ეჭვს ემყარება და ეს ეჭვი არ დასტურდება კანონით დადგენილი წესით წარდგენილი მტკიცებულებებით. შესაბამისად, ბრალდებული თა-----
----- უნდა გამართლდეს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით წარდგენილ ბრალდებაში.

სარეზოლუციო ნაწილი:

სასამართლომ იხელმძღვანელა რა საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 258-260-ე, 270-ე, 271-272-ე, 275-ე-276-ე, 277-278-ე, 292-293-ე მუხლებით და

და ა დ გ ი ნ ა:

თა----- ცნობილ იქნეს უდანაშაულოდ და გამართლდეს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით წარდგენილ ბრალდებაში.

თა-----ს მიმართ შეფარდებული აღკვეთის ღონისძიება, პატიმრობა, გაუქმდეს და იგი დაუყოვნებლივ გათავისუფლდეს პატიმრობიდან სასამართლო სხდომის დარბაზში.

გამართლებულ თა-----ს უფლება აქვს აუნაზღაურდეს

მიყენებული ზიანი.

განაჩენი კანონიერ ძალაში შედის გამოცხადებისთანავე.

განაჩენის გასაჩივრების უფლება, ვადა და წესი:

განაჩენი შეიძლება გასაჩივრდეს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა სააპელაციო პალატაში განაჩენის გამოცხადებიდან ერთი თვის ვადაში სამტრედიის რაიონული სასამართლოს მეშვეობით.

მოსამართლე

დავით სვანაძე